

אבל תוהנה על חכימי דרא, היך שבקין אפילו רגעה
חדא, למיקם קמי דרבי שמעון למלען באורייתא,
בעוד דרבי שמעון קאים בעלמא, אבל בדרא דא לא
יתבשי חכמתא מעולם, ווי לדרא כד יסתלק איהו,
וחכימין יתמעתו, וחכמתא יתבשי מעולם.

אמר רבי יצחק, ודא כי איהו, דהא יומא חד הוינא
אויל עמיה בארכא, ופתח פומיה באורייתא,
וחמיןא עמודא דעננא בעין מעילא לחתא, וחד זיהרא
זהיר גו עמודא. דחילנא דחילו סגי אמיןא זכה איהו
בר נש, דהכי אוידמן לייה בהאי עולם.

מה כתיב ביה במשה, (שמות לג) וראה כל העם את עמוד
הענן עומד פתח האهل וקם כל העם והשתחוו איש
פתח אהלו. יאות הוא למשה, דאייה נביאה מהימנא
עלאה על כל נביאי עולם, ודרא ההוא דקבילו
אורייתא על טורא דסיני, וחמו כמה נסין וכמה גבוראן
במצרים ועל ימָא. אבל הכא בדרא דא, זכותה עלאה
הרבי שמעון קא עbid, לאתחזקה נסין על ידו.

(דף קמ"ט ע"ב) (שמות ס) ותכלת, אמר רבי יצחק, תכלת מיהו
בונא דימא דגינוסר, דאייה בעדביה דזובילון.
ואצטראיך גוונא דא לעובדא דמשבנא לאתחזקה האי
גון.

פְּתַח וְאָמֵר, (בראשית א) **וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמִּם וַיֹּהִי מְבָדֵל بֵּין מִים לְמִים.** **הָאֵי רְקִיעַ אַתְּבָרִי בְּשַׁנִּי,** **דַעֲבָדָא דָא מִסְטוֹרָא דְשַׁמְאָלָא אֵיהּוּ.** **וּבַיּוֹמָא תְּבִינָא דְאֵיהּוּ סְטָר שְׁמָאָלָא,** **אַתְּבָרִי בְּיַה גִּיהְנָם,** **דְאֵיהּוּ נְפִיק מְגֹו הַתּוֹכָא דְנוֹרָא דְשַׁמְאָלָא,** **וּבַיּוֹמָא אַצְטְבָע בָּה גָּוֹן תְּכָלָא,** **דְאֵיהּוּ פּוֹרְסִיָּא דְדִינָא.**

וּגְטִיל הָאֵי יוֹמָא מִים דְהַווּ מִסְטוֹרָא דִימִינָא, **וְאַיְפּוֹן מִים דְהַווּ מִסְטוֹרָא דִימִינָא,** **לֹא אַתְגָלוּ אַלְאָ בַיּוֹם שְׁנִי.** **בַיּוֹמָא דִילִיה,** **לֹא אַתְגָלי מִים,** **אַלְאָ אַתְחַלָּף,** **בְגִין דְאַתְבָלִיל דָא בְדָא,** **וְאַתְבָסְטָמָם דָא בְדָא.** **אוֹר דִיּוֹמָא קָדְמָה,** **בְהִירּוֹ קָדְמָה מִבְלָשָׁתָא שִׁיתָא בְהָרִין אֵיהּוּ.** **וְהָאֵי אוֹר בְּסְטוֹרָא דְאַשָּׁא תֹּוה,** **דְכַתְּבִיב,** **(ישעיה י) וְהָיָה אוֹר יִשְׂרָאֵל לְאַש.** **וְהָהּוּא אוֹר דִיּוֹסְרָאל מִסְטוֹרָא דִימִינָא תֹּוה,** **אַתְבָלִיל בְאַשָּׁא.**

וְיֹמָא קָדְמָה מַאֲיָפּוֹן שִׁיתָא יוֹמִין, **מִים אֵיהּוּ,** **וְלֹא שִׁמְשׁ עַזְבָּדָא דִמִים,** **אַלְאָ עַזְבָּדָא דָאוֹר,** **דְאֵיהּוּ מִסְטוֹרָא דְאַש,** **דְאֵיהּוּ יוֹם שְׁנִי.** **לְאַחֲזָה דְקוֹידָשָׁא בְּרִיךְ הָוּא לֹא בְּרָא עַלְמָא,** **אַלְאָ עַל שְׁלוּם,** **וּבָארָה שְׁלוּם תֹּוה כָּלָא.** **יוֹמָא קָדְמָה כָל מֵה דַעַבֵּד,** **מִסְטוֹרָא דְחַבְרִיהָ עַבֵּד.** **יוֹמָא תְּבִינָא בְּסְטוֹרָא דִיּוֹמָא קָדְמָה עַבֵּד הָוּא אָוֹמָנָא,** **וְשִׁמְשׁ בָּה,** **דְכָל חַד שִׁמְשׁ בְּעַזְבָּדָא דְחַבְרִיהָ, לְאַחֲזָה,**

זהא אתכלילו דא בדא. יומא תליתאה, הוּה בסטרא דתרוייהו, וביה הוּה ארגמן, ועל דא כתיב, כי טוב כי טוב טרי זמני ביומא תליתאה.

תכלת, דא יומא תנינא, אצטבע בב' גוונין סומק ואוכם. ותכלת, סומק איהו דיליה, מיומא תנינא ממש, בעין גוון אשא, ודא איהו אלhim, וירית גוון דדהבא, אבל גוונא חדא. תכלתא נפיק מגו ההוא גוון סומק, וכד נחית לחתא, אתרחיק גוון סומק, ועל גו ההוא אחר דאיהו ימא, ואצטבע גוון תכלא. ההוא סומקא עיל גו ימא, ואתחלש גוון דיליה, ואתחדר תכלא, ודא איהו אלhim, אבל לאו איהו תקיפה רקדמהה.

אוכם, גוון דא נפיק מהתוכא דסומקא, כד אתהתך ואתחלש לחתא בהתוכא דזומה, ונחית לחתא, ונפיק מהhoa זומה גוון סומק, מזומה מא תקיפה, ומגו זומה מא תקיפה, אתהדר לאוכם. אבל מהhoa סומקא קדמהה (ס"א עלאה) אתהתך. ובכל דא אתברי בשני, והאי אקרי אלhim אחרים.

האי אוכם איהו חשוך יתר, שלא אתחו גוון דיליה מגו חשוכא. בווצינה קדישא הבי אמר, זהαι גוון אוכם חשוך, בגין אחר אצטבע. אלא כד ההוא סומקא אתהתך

בגוי תכלא, ואתערבו גוונין, אתהתך התוכא דזוהמא לגו תהומי, ואתעביד מטען רפש וטיט. כמה דעת אמר (ישעה נ) ויגרשו מימיו רפש וטיט. ומגו ההוא טיבנא דטהומי, נפק ההוא חשוך דאייהו אוכם, ולא אוכם אלא חשוך יתר, הדא הוा דכתיב, (בראשית א) וחשך על פניהם. אמאי אקרי חשך, בגין דגון דיליה חשוך, ואחשיך אנפי ברין. וזה אייה סומך ואוכם, בגין דא לא כתיב בשני כי טוב.

ואי תימא, והא כתיב (בראשית א) והנה טוב מאד דא מלאך המות, והכא אמרת דלא אתمر בגיניה כי טוב אלא רוזן הכא, דהא ודאי מלאך המות אייה טוב מאד. מי טעם. בגין דהא כל בני עולם ידע דימותינו ויתחרון לעפרא, וסגיאין איבון דמהדרי בתוובתא למאריהון, בגין דחילו דא, וڌيلي למחת קמיה. סגיאין דחלי מן מלכא, מגו דתליה רצועה לקמיה. כמה טבא ההיא רצועה לגבי בר נש, דעבדת לוון טבין וקשייטין, ומתקני בארכיהו פדקא יאות. ועל דא והנה טוב מאד. מאד ודאי.

(דף ק"ג ע"א) רוזן דרוזין, דאוליפנא מגו בונצינה קדיישא והנה טוב, דא מלאך חיים. מאד, דא מלאך המות, דאייהו יתר. אמאי מלאך המות אייה טוב מאד.

אֵלָא כִּד בָּרָא קָדוֹשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלְמָא, כֵּלָא הוּה
מִתְתַּקֵּן עַד לֹא יִתְּהִיר אָדָם, דָּאִיהוּ מִלְכָא דְּהָאִי עַלְמָא.
כִּיּוֹן דָּאַתְּבָרִי אָדָם, עֲבָד לֵיהֶ מִתְתַּקֵּן בְּאֶרֶחֶת קָשׁוֹט, הַדָּא
הַוָּא דְּכַתְּבִיב, (קהלת ז) אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם יִשְׁרָאֵל
וְהַמָּה בְּקַשׁוּ חִשְׁבּוֹנוֹת רַבִּים, עֲבָד לֵיהֶ יִשְׁרָאֵל, וְלֹבֶתֶר סְרָח,
וְאַטְרִיד מְגַנְתָּא דְעַדָּן.

גַּן עַדָּן אִיהוּ בְּאֶרְעָא, גַּטְיעַ בְּאִינְבוֹן גַּטְיעַן דַּגְטָעַ לֵיהֶ
קָדוֹשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כִּמָּה דָּאַת אָמֵר (בראשית ב) וַיַּטְעַ זֶה
אֱלֹהִים גַּן בְּעַדָּן מִקְדָּם, אִיהוּ נַטָּע לֵיהֶ בְּשָׁמָא שְׁלִימָן,
כְּגֻונָא עַלְהָה לְעַילָּא. וּכֹל דִּיוֹקְנִין עַלְאַיִן כְּלָהָו, מַרְקָמָן
וּמִתְצִירָן בְּהָאִי גַּן עַדָּן דְּלַתְתָּא, וְתִמְןָן אִינְבוֹן כְּרוּבִים.
לֹאוּ אִינְבוֹן גַּלְיפִּין בְּגַלְיףּוֹי דְּבָנִי נַשָּׁא מְדַהְבָּא אוּ מִמְּלָה
אַחֲרָא, אֵלָא כְּלָהָו נְהֹרִין דְּלַעַילָּא, גַּלְיפִּין וּמִתְצִירִין
בְּצִירָא מַרְקָמָן, עַוְבָּדִי יְדִי אָוְמָנָא דְּשָׁמָא שְׁלִימָן
דָּקָוְדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכֹלָהוּ מַחְקָקָנוּ תִּמְןָן. וּכֹל דִּיוֹקְנִין
וְצִירִין דְּהָאִי עַלְמָא, כְּלָהָו מִתְצִירָן תִּמְןָן, וְגַלְיפִּין
וּמִתְחַקְקָנוּ תִּמְןָן, כְּלָהָו כְּגֻונָא דְּהָאִי עַלְמָא.

וְאַתָּר דָּא אִיהוּ מַדּוֹרָא לְרוֹחִין קְדִישִׁין, בֵּין אִינְבוֹן דָּאַתוֹ
לְהָאִי עַלְמָא, בֵּין אִינְבוֹן דָּלָא אַתוֹ לְהָאִי עַלְמָא,
וְאִינְבוֹן דְּזַמִּיגִין לְמִתְּהִיר לְהָאִי עַלְמָא. כְּלָהָו רֹחִין מַתְלַבְּשָׁן
בְּלִבּוֹשִׁין וְגּוֹפִין וּפְרַצּוֹפִין כְּגֻונָא דְּהָאִי עַלְמָא, וּמְסַתְּכָלָן

תמן בזיו יקרא דמאריהון, עד דאתין להאי עלמא.
 בשעתא דנפקי מתמן, למשתי להאי עלמא, מטאפעשטיין
 איבון רוחין, מההוא גופה ולבושא דתמן,
 ומטלבשין בגופה ולבושא דהאי עלמא, ועבדין
 דיוריהון בהאי עלמא, לבושא וגופה דא, דאייה
 מטפה סרווחה.

ובכד מטי זמיגיה למיהך ולנפקא מהאי עלמא, לא נפיק
 עד דהאי מלאך המות אפשיט לייה לבושא דגופה
 דא. ביזו דאטפשת האי גופה מההוא רוחא, על ידי
 דההוא מלאך המות, אזלא ומטלבש באהוא גופה
 אחרא דבגנטא דעדן, דאטפשיט כה אתי להאי עלמא.
 וליית חדו לרוחא, בר באהוא גופה דתמן, ויחדי על
 דאטפשת מהאי גופה דהאי עלמא, ואטלבש לבושא
 אחרא שלים, בגונא דהאי (ב"א דההוא) עלמא, וביה יתיב
 ואזיל ואסתפל למבדע ברזין עלאין, מה דלא יכול
 למגע ולאסתפל באוי עלמא בגופה דא.

ובכד אטלבשת נשמתא באהוא לבושא דההוא עלמא,
 כמה עדיבין, כמה בסופין דיליה תמן. מה גרים
 לגופה דא, לאטלבש באיה רוחא. הויא אימא ההוא
 דאפשיט לייה לבושין אלין. וקידשא בריך הוא עביד
 טיבו עם ברין, דלא אפשיט לייה לבר נש לבושין אלין,

עד דאתקין ליה לבושין אחרנין יקירין וטבין מאליין. בר לאינון חייבי עלמא, שלא אהדרו בתיבתא שלימתא למאיריהון, ערטילאן איזלא בכסופה עלמא, ערטילאן יתובון תפון. ונשmeta איזלא בכסופה לגבי אחרנין, דלית לה לבושין כלל, ואתדנת בההוא גיהנם דבארעא, מגו ההוא אשא דליעילא. ואית מפHon דמצפבי וסלקי, ואלין איינון חייבי עלמא, דחשי בלביהו תשובה, ומיתו, ולא יכilo לمعد לה. אלין אתדנו תפון בגיהנם, ולבר מצפבי וסלקיין.

חמי במה רחמנותא קודשא בריך הוא עם בריווי, דאפיקו דאייה חייבא יתר, והරהר תשובה, ולא (יקרא ר'ב ע"ב) יכול לمعد תשובה, ומית, האי בודאי, מקבל עונשא, עד דזיל בלא תשובה. לבר הוא רעותא דשני לمعد תשובה, לא אעדיאת מקמי מלכא עלאה, וקודשא בריך הוא אתקין לההוא חייבא דוכפתא, במדורא דשאול, ותמן מצפפא תשובה. דהא הוא רעותא בחית מקמי קודשא בריך הוא, ותבר כל גויזין (ס"א לבר דקביל עונשיה הואה רעותא טבא דשני הואה חייבא לمعد תשובה סלקא קמי מלכא עילאה ולא אעדיאת מתמן עד קודשא ביך הוא אתקין לההוא חייבא דוכפתא במדורת שאול וכידין הואה ריעותא נחתא מקמי קודשא בריך הוא ותברת כל גויזין) דתרעי מדורי גיהנם, ומתי לההוא אטר דההוא חייבא תפון, ובטש ביה, ואתער ליה הואה רעותא כמלךםין.

וכדין מצפצפה (דף ק"נ ע"ב) **ההיא נשמתא, לסלקה מגו מדורה דשאול.**

וילית רעotta טba דיתאbid מקמי מלפָא קדיישא. וגבין כה, זפאה איה מאן דמהרהר הרהורין טבין לגבי מאירה, דאף על גב דלא יכול למעבד לוזן, קידשא בריך הווא סליק לייה רעotta פאילו עביד. דא ליטב. אבל רעotta להיביש, לא. בר הרהורא דפוכבים ומזלות, זהא אוקמוּת חבריה.

איפון דלא הרהורו תשובה, נחתה לשאול, ולא סלקי מתרמן לדרי דרין. עלייהו כתיב, (איוב ז) פלה ענן וילך בן יורד שאול לא יעלה. על קדמאי כתיב (שמואל א ב) יי' ממית ומתחיה מורייד שאול ויעל.

אמר רבי יהודה, דין דעונשי דגיהנום, הא אוליפנה, דאייהו למידן תמן לחיביא, על מה אתדענו בנורא דגיהנום. אלא גיהנום איה בור דליק יממי ולילי, בגונא דחייביא מתחמן בנורא דיצר הארץ, למ עבר על פתגמי אורניתא. בכל חמומה וחמוּמא דאיפון מתחמן ביצר הארץ, כי אtopic נורא דגיהנום.

זמנא חדא לא אשתחח יציר הארץ בעלמא, דאעילו ליה גו גושפנקא דפרזלא, בנוקבא דתהורמא רבא. וכל ההוא זמנא, כבה נורא דגיהנום, ולא אtopic כלל.

אהדר יצר הרע לאטריה, שארו חייבי עלמא לאתחממא
ביה, שארי בורא דגיהנם לאטוקדא, דהא גיהנם לא
אטוקד אלא בחמיימן דתוקפא דיצר הרע דחייביא.
ובההוא חמימן, נראה דגיהנם אטוקד יומי ולייל, ולא
שביך.

שבעה פתחין איפון לגיהנם, ושבעה מדוריין איפון תפן.
שבעה זיני חייבין איפון: רע. בליעל. חוטא.
רשע. משחית. לץ. יהיר. וכלהו לקבליהו אית מדוריין
לגיהנם, כל חד וחד פדקא חיוי ליה. וכפום ההוא דרגא
דחתא בית ההוא חייבא, הכי יבין ליה מדורה בגיהנם.
ובכל מדורה ומדורה, אית מלאך ממנא על ההוא
אתר, תחות ידא לדומה. ובמה אלף ורבוא
עמיה, דיבין לון לחיביא, כל חד וחד כמה דאתחיז
לייה בההוא מדורה דאייהו תפן.

(ס"א אשא דגיהנם דלעילא, מטי להאי גיהנם דלתקא) אשא דגיהנם לתקא,
מטי מגו אשא דגיהנם דלעילא, ומטי להאי
גיהנם דלתקא, ואטוקד, בהוא אטערו בחמיימן
דחייביא, דקא מחמייניו גרמייהו גו יצר הרע, וכל איפון
מדוריין דליךון תפן.

אתר אית בגיהנם, ודרגין תפן דאקרין (רנ"ב ע"א, רס"ה ב', פנהס
רנ"ח ע"א) צואה רותחת, ותמן איהו זוהמא דגשפתין,

איבון דמתלבנן מצל זוהם דהאי עולם. ומתלבנן וסלקין, ואשתארת ההוא זוהם תפן, ואיבון דרגין בישין דאתקרון צואה רותחת, אתמן על ההוא זוהם. ונורא בגיהנם שלטא, בההוא זוהם דאשתארת. ואית חייבין, איבון דמתלבנן בחוביהו תדר, ולא אתלבנן מביהו, ומיתו بلا תשובה, וחטו והחטיאו אחרבין, והוו קשי קدل תדר, ולא אטרוי קמי מאיריהן בהאי עולם. אלין (וישב ק"צ ע"ב) אתדנו תפן בההוא זוהם, ובהיא צואה רותחת, שלא נפקין מתמן לעלמיין. איבון דמחבלין ארחייהו על ארעה, ולא חששו ליקרא דמאיריהן בהאי עולם, כל אינון אתדנו תפן לדרי דрин, ולא נפקין מתמן.

בשבתי ובירחי ובזמני ובחייבי, בהוא אתר נורא אשתקה, ולא אתדנו, אבל לא נפקין מתמן, כשר חייבין דאית להו נייחא. כל איבון דמחללי שבתות זמני, ולא חיישי ליקרא דמאיריהן כלל, בגין למטר לון, אלא מחללי בפרהסיא, פמה דאיבון לא נטרי שבתי זמני בהאי עולם, וכי נמי לא נטرين לייה בהוא עולם, ולית לון נייחא.

אמר רבינו יוסי, לא תימא כי, אלא נטרי שבתי זמני תפן בגיהנם בעל ברחייהו. אמר רבינו יהודה, אלין

אִבּוֹן עֻזְבָּדִי כּוֹכְבִים וַמְּזֻלּות, **דְּלֹא אֶתְפְּקָדוּ,** **דְּלֹא בְּטַרְיִ**
שְׁבַת בְּהָאֵי עַלְמָא, **נְטָרִי לִיהְיָה תִּמְןָ בַּעַל בְּרַחְיִיהְ.**
בְּכָל מַעֲלִי שְׁבַתָּא כְּדַי יְוָמָא אֶתְקָדְשָׁ, **כְּרוֹזִין** (דף ק"א ט"א)
אוֹלִין בְּכָל אִבּוֹן מַדּוֹרִין דְּגִיהָנָם: **סְלִיקָה דִּינָא**
דְּחִיבָּה, **הָהָא מַלְפָא קְדִישָׁא אֲתִיא,** **וַיְוָמָא אֶתְקָדְשָׁ,**
וְאֵיהְוָא אֲגִין עַל פָּלָא. **וּמִיד דִּינָן אִסְתָּלָקוּ,** **וְחִיבָּה אֲתִה**
לוֹן בְּיִיחָא. (ובכל אינון מחללי שבותות זומני בפרהסיא דינין סלקין מנוייהו נ"א ואפ"לו
 עזבורי בוכבים ומצלות דלא אתחפהו למיטר שבתי זומני תמן נטרין בעל ברתם) **אָבָל**
נוֹרָא דְּגִיהָנָם לֹא אָשְׁתַּכְּה, **מַעֲלִיָּהוּ דְּלֹא נְטָרִי שְׁבַת**
לְעַלְמָין. **וּכְלִחִיבָּה גִּיהָנָם שָׁאָלִי עַלְיָהוּ,** **מַאי שָׁנָא אַלְיָן**
דְּלִילָת לוֹן בְּיִיחָא, **מִכָּל חִיבָּין דְּהָכָא.** **אִינָן מַאֲרִיהוֹן**
דִּינָא תִּיְבִּין לוֹן, **אַלְיָן אִבּוֹן חִיבָּין דְּכָפְרוֹ בֵּיהָ
בְּקִידָשָׁא בְּרִיךְ הָנוּ, **וְעַבְרוּ עַל אָוּרִיָּתָא פָּלָא,** **בְּגִין דְּלֹא**
נְטָרִי שְׁבַת תִּמְןָ, **בְּגִין כֵּה לִית לְהוּ נִיְיחָין לְעַלְמָין.****

וְאִבּוֹן חִיבָּין כְּלָהוֹן, **בְּפָקִין מַדּוֹכָתִיהְ,** **וְאֲתִיהִיבָּה לוֹן**
רְשָׁו לְמִיהָד לְמַחְמִי בָּהָה. **וּמְלָאָךְ חַד דֵּי שְׁמִיה**
סְנַטְרִי"אָל, **אַזְוֵיל וְאַפְּיק לְהָהָוָא גּוֹפָא דְּלָהוֹן,** **וְעַיִיל לִיהְיָה**
לְגִיהָנָם, **לְעִיגִיהוֹן דְּחִיבָּה,** **וְחַמְן לִיהְיָה דְּסַלְקָא תּוֹלְעִין,**
וּבְשִׁמְתָּא לִית לְהָנִיחָא בְּנַגְרָא דְּגִיהָנָם. **וּכְלִ אִבּוֹן**
חִיבָּה דְּתִמְןָ, **סְחָרִין לְהָהָוָא גּוֹפָא,** **וּמְכָרִיזָי עַלְיהָ,** **דָא**
אֵיהְוָה פְּלִגְנִיא חִיבָּה, **דְּלֹא חִישׁ לִקְרָא דְּמַאֲרִיה,** **כְּפָר**

ביה בקונדשא בריך הוא, וכפר בכל אוריותא כלל, ווי ליה, טב דלא יתבריר, ולא ייתן לדינה דא, ולפסופא דא, הדא הוא (רי"ב ע"א) דכתיב, (שעה ס) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפשעים כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכלبشر. כי תולעתם לא תמות, מן גופה. ואשם לא תכבה, מן נשמתא. והיו דראון לכלبشر, והיו די ראון, עד דכל חיבורן דגיהנם דתמן, יימרון, די ראייה דא.

רבי יוסי אמר, ודאי הכל הוא, בגין דשבת איהו לקבל אוריותא כלל, ואורייתא איה אש, בגין דעבורי על אש דאוריותא, הא אש דגיהנם דליך, דלא שכיך מעלייהו לעלמיין.

אמר רבי יהודה, לבתר כド נפיק שבתא, אתי ההוא מלאה, ומחר ההוא גופא לקבריה, ואתדנו תרוייהו, דא לסתירה ודא לסתירה. וכל דא, ועוד ד גופא קיימת על בוריה, הדא כיון ד גופא אתה אל, לית ליה לגופה כל אלין דיבין, וקונדשא בריך הוא (תהלים ע"ה) לא עיר כל חמתו בתיב ביה.

כל חיבורן דעלמא, ועוד ד גופא שלים בכל שייפוי גו קברא, אתדנו גופא ורוחא, כל חד דינה בדקא חי ליה. כיון ד גופא אתה, דינה דروحא אשתח. מאן

דאַצְטְּרִיךְ לְגַפְקָא, נְפִיק. וּמְאָן דַּאַצְטְּרִיךְ לְמַהוּי עַלְיָהוּ
בְּיִחְאָ, אֵיתֶלְעָן בְּיִחְאָ. וּמְאָן דַּאַצְטְּרִיךְ לְמַהוּי קְטָמָא
וּעֲפָרָא תְּחוֹת רְגֵלִי דַּצְדִּיקִיָּא. כֹּל חַד וּחַד, פְּדָקָא חַזִּי
לִיהְיָה, אַתְּעַבֵּיד לִיהְיָה.

וְעַל דָּא, כַּמָּה טָב לְזֹן, בֵּין לְצָדִיקִי, בֵּין לְחַיִיבִי, לְמַהוּי
גּוֹפָא דְּלָהּוֹן דְּבִיקָא בָּאָרְעָא, וְלֹא תַּעֲבֵל אָ גּוֹעֲפָרָא
לְזָמֵן קָרִיב, וְלֹא לְמַהוּי בְּקִיּוֹמָא כָּל הַהוּא זָמֵן סְגִּיגִי,
בְּגַין לְאַתְּדָנָא גּוֹפָא וְנִפְשָׁא וְרוֹחָא תְּדִיר. דָּהָא לִית לְךָ
כָּל צָדִיק וְצָדִיק בְּעַלְמָא, דְּלִילָת לִיהְיָה דִּינָא דְּקָבָרָא. בְּגַין
דְּהַהּוּא מְלָאֵךְ דְּמַמְנָא עַל קָבָרִי, קָאִים עַל גּוֹפָא, וְדַן
לִיהְיָה בְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא. אָם לְצָדִיקִים כֵּה, לְחַיִיבִים עַל
אתָתְּ כְּמָה וּכְמָה.

וּבְזָמֵן דְּגּוֹפָא אַתְּעַבֵּל וְאַתְּבֵּלִי בְּעַפְרָא, הָא דִינָא
אֲשֶׁתְּכָה מְפֻלָּא, בָּר מַאֲיָנוֹן חַסִּידִי קְיִימִין
דְּעַלְמָא, דְּאִינּוֹן אֲתָחֹזָוּן לְסָלָקָא בְּשְׂמַתְהָוּן לְהַהּוּא אַתְּרָה
עַלְלָה דְּאֲתָחֹזִי לְזֹן, וּזְעִירִין אִינּוֹן בְּעַלְמָא.

כָּל אִינּוֹן מַתִּין דְּעַלְמָא, כָּלְהוּ מַתִּין עַל יְדֵי דְּמַלְאָכָא
מְחַבְּלָא, בָּר אִינּוֹן דְּמַתִּין בָּאָרְעָא קְדִישָׁא, (וּבוֹלָהוּ מַתִּין
עַל יְדֵי דְּמַלְאָכָא מְחַבְּלָא דְּאִיהוּ מְלָאֵךְ הַמּוֹתָה, וּכָל אִינּוֹן מַתִּין דִּי בָּאָרְעָא קְדִישָׁא) לֹא
מַתִּין עַל יְדֵי, אֶלְאָ עַל יְדֵי דְּמַלְאָכָא דְּרַחֲמִי דְּשִׁלְיטָה
בָּאָרְעָא.

אמֶר רַבִּי יִצְחָק, אֵי הַכִּי, מַאי שְׁבַחָא אֵיהוּ לְמַשָּׁה
וְלְאַהֲרֹן וּמְרִים, דְכַתִּיב בָּהוּ (במדבר לג – דברים ל) עַל
פִּי יְיָ, דָאֵלֵין לֹא מִיתוּ עַל יְדֵי דְהַהוּא מַלְאָךְ מַחְבָּלָא,
וְאַת אָמַרְתָּ, דְכֻולִי עַלְמָא אִינּוּ דְמִיתוּ בָאָרְעָא
דִיְשָׂרָאֵל, לֹא מִתְיַין עַל יְדוּי דְדָא.

אמֶר (דף קג"א ע"ב) **לִיה,** הַכִּי הַוָּא וְדָאֵי, וְשְׁבַחָא דְמַשָּׁה אַהֲרֹן
וּמְרִים, הַוָּה יִתְיַיר מִכָּל בְּנֵי עַלְמָא, דָאִינּוּ מִיתוּ
לְבָר מַאֲרָעָא קְדִישָׁא, דְמַשָּׁה אַהֲרֹן וּמְרִים לְבָר מַאֲרָעָא
קְדִישָׁא מִיתוּ, וּכְלָהוּ מִיתוּ עַל יְדֵי דְהַהוּא מַחְבָּלָא, בָּר
אִינּוּ מַשָּׁה וְאַהֲרֹן וּמְרִים, דָלָא מִיתוּ אֶלָּא עַל יְדֵי
דָקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא. אֶבֶל אִינּוּ דִמְתַיִן בָאָרְעָא קְדִישָׁא,
לֹא מִתְיַין עַל יְדֵי דְהַהוּא מַחְבָּלָא, דָהָא אָרְעָא קְדִישָׁא
לֹא קְיִמָּא בְּרֹשֶׁא אַחֲרָא, אֶלָּא בְּרֹשֶׁא דָקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא
בְּלִחוּדּוֹ.

וְעַל דָא בְתִיב, (ישעה כו) יְחִי מַתִּיךְ נְבָלָתִי יִקְוָמוּן הַקִּיצָן
וְרַבְנָנוּ שְׁוֹכְנִי עַפְרָ וְגוּ. יְחִי מַתִּיךְ, אֵלֵין דִמְתַיִן
בָאָרְעָא קְדִישָׁא, דָאִינּוּ מִתְיַין דִילִילָה, וְלֹא מַאֲחָרָא, דָלָא
שְׁלַטָא תִּמְןָן סְטוּרָא אַחֲרָא כָּלָל, וְעַל דָא בְתִיב מַתִּיךְ.
נְבָלָתִי יִקְוָמוּן, אִינּוּ דִמְתַיִן בָאָרְעָא נְוִכְרָא אַחֲרָא, עַל
יְדֵי דְהַהוּא מַחְבָּלָא.

וְעַל דָא אַקְרָיוּן נְבָלָה, מַה נְבָלָה מִתְמָאָה בָמַשָּׁא, אוֹף

אייון דמתין לבר מארעא קדיישא, מיטמאין במשא. (נ"א ב מגע) ועל דא אייון נבללה. כל שחיטה דאייפסיל, אקרי נבללה, בגין שחיטה הא איה מטרא אחרת, ומיד דאייפסיל שריא עליה סטרא אחרת. ובגין דאיה דיליה, ושרייא עליה אקרי נבללה. ורזה דא (ס"א בשמו בן הווא) נבל הווא, (שמעאל א כה) ונבל שמו ונבללה עמו.

ועל דא בכל אחר דאיהו שריא, אקרי נבללה. מבויל דא לא שריא, אלא באתר פסילו, ועל דא שחיטה דאפסיל, הא דיליה הווא, ואكري על שמיה. ובגין כה, מתין דאייון לבר מארעא קדיישא, תחות רשו אחרת, ושרייא עלייהו סטרא אחרת, אקרזון נבללה.

הקייז ורבנו שכני עפר, שכני, דיירין דמיכין, ולא מתין. ומאן אייון. דמיכין דחברון, דאייון לא מתין, אלא דמיכין. ועל דא כתיב בהו גויעת, כמאן דגוע, ואית ביה קיימת לאגערא. אוֹף האי איבון ד' זוגי לחברון, דמיכין אייון ולא מתין, וכלהו קיימו בקיומיהם דלהון, ואלין אייון שכני עפר. ועל דא כל אייון דנפקו בשמתיהו בארעא קדיישא, לא נפיק על ידי דההוא מחבלא, ולא שלטא תמן, אלא על ידי דמלאכא דרחמי, דארעא קדיישא קיימת בעדביה.